

eTampere-ohjelman mediaseuranta 2001-2005

Mediaseurannan tarkoituksena on selvittää Oy Observer Finland Ab:n tallentamien eTampere-ohjelmasta kirjoitettujen artikkeleiden ja yleisönosastokirjoitusten medianäkyvyyssiedon määrä ja sisältö.

Medioissa julkaistujen kirjoitusten perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä siitä, kuinka eTampere-ohjelma koetaan ja ymmärretään kansalaisten ja median keskuudessa ja miten pitkällä aikavälillä tutkittaessa kirjoittelu on vaikuttanut asenneilmapiiriin koko eTampere-ohjelmaa kohtaan.

Seurannan avuksi mediaosumista ja niiden sisällöstä luodaan tilasto. Siihen on eritelty kirjoitusten luonne positiivisiin, neutraaleihin ja kriittisiin. Omat vastineet esimerkiksi yleisönosastokirjoituksiin on eritelty omaksi luokakseen. Omat tapahtumamainokset ja ilmoitukset on luokiteltu ryhmään omat vastineet.

Luokittelun määritelmät:

Positiivinen:

Positiiviseksi mediaosumaksi lasketaan kirjoitus, jossa selkeästi arvioidaan ja analysoidaan aiheen eri puolia ja annetaan positiivista palautetta tai aihetta käsitellään positiivisessa hengessä (adjektiivit ja verbit positiivisia). Positiivisen artikkelin neutraalista erottaa se, onko esimerkiksi fakta-tietoja tiedotteista analysoitu positiivisesti tai onko aihetta sovellettu ja/tai verrattu muihin asiaan liittyviin tekijöihin myönteisessä mielessä.

Neutraali:

Neutraali mediaosuma kertoo eTampere-ohjelmaan tai siihen liittyvään aiheeseen kuuluvat asiatiedot ottamatta kantaa onko tekijä/asia myönteinen tai kielteinen. Neutraali kirjoitus kertoo asian liittämättä sitä erityiseen viitekehukseen tai laajempaan kokonaisuuteen eikä analysoi asian vaikutuksia tai merkitystä. Neutraalissa osumassa voidaan myös maininta eTampere viitteellisesti, puuttumatta kuitenkaan itse ohjelmaan.

Kriittinen:

Kriittinen mediaosuma arvioi ja analysoi aiheen eri puolia ja antaa mahdollisesti kriittistä tai epäilevää palautetta ko. aiheesta. Kirjoitukseen voi liittyä yleistä ja kriittistä pohdintaa aihepiiriin tai yhteiskunnallisiin tekijöihin liittyen.

Omat vastineet:

Omat vastineet sisältävät eTampere-toimiston tai osaohjelman vastinekirjoitukset artikkeleille tai yleisönosastokirjoituksille. Luokkaan kuuluvat myös nimityksistä kertovat osumat, jos nimityksessä ei ole laajemmin kerrottu ohjelmasta tai osaohjelmasta.

Yhteenveto

eTampere-ohjelmasta on kirjoitettu Observer-mediaseurannassa olevissa julkaisuissa vuosien 2001-2005 välisenä aikana 1173 kertaa.

Huhtikuu 2001 oli ensimmäinen kuukausi tilattua Observer-seurantaa. Sitä aikaisemmin mediaosumat ovat kerättyjä ja kopioituja lehtileikkeitä pääosin paikallisista lehdistä. Vuoden 2000 osalta on myös kerättyä muutamia lehtileikkeitä ohjelman alkutaipaleelta, mutta osa ei varsinaisesti liity eTampereeseen vaan yleisesti tietoverkkojen hyödyntämiseen ja niiden kehitykseen. Vuoden 2000 lehtileikkeet eivät ole seurannan tilastossa mukana.

Seurannassa on koostettu ns. TOP 10 -lehdet eli Aamulehti, Helsingin Sanomat, Turun Sanomat, Hufvudstadsbladet, Savon Sanomat, Kauppalehti, Taloussanomat, Keski-suomalainen, Kaleva, Ilta-Sanomat ja Iltalehti. Muut jaottelut aikakaus- ja paikallislehdistä voi käydä tarkastamassa osoitteesta http://extra.observer.fi/dokumentit/ml_www.pdf.

Observerin seurannan raporteissa ei ole huomioitu mahdollisia virheosumia ja palautuksia, mutta tässä yhteenvedossa väärät osumat on jätetty huomioimatta.

Vuosi 2000

Ohjelma julkistettiin joulukuussa 2000 ja sai osakseen alusta lähtien niin kannustusta kuin arvostelua. Kriittisimmät jutut koskivat lähinnä ohjelman kirjoitusasua, sillä se on kirjoitussääntöjen mukaan suomenkielen vastainen. Ensimmäisiä artikkeleita oli jo aikaisemmin syksyiltä.

Lehtijutuissa on pääosin ohjelman tavoitteiden esittelyä sekä eKoti -hankkeen kuvauksia. Myös eKiihdyttämön toiminnasta on mainintoja.

Vuosi 2001, mediaosumia 269 kpl

Vuonna 2001 julkaistuista artikkeleista 72% oli neutraaleja. Positiivisia mainintoja koko vuonna oli 14% jutuista ja kriittisiä kirjoituksia 7%. Omia vastineita oli 6% koko vuoden kirjoituksista.

Vuonna 2001 kirjoitettiin runsaasti mm. Symbianin EPOC-käyttäjärjestelmään liittyvästä tutkimuksesta, eKiihdyttämön kilpailun alkamisesta ja sen tuloksista, Netti-Nyssen Brysselin matkasta ja palkitsemisesta. Myös Harri Airaksisen elinkeinojohtajaksi nimityksen yhteydessä kirjoitettiin eTampereesta. Ohjelman raportoinnin yhteydessä useat tahot puolustivat ohjelmaa ja sen käynnistymisen onnistumista. Positiivisimmat artikkelit koskivat erityisesti Netti-Nysseä.

Vuoden aikana kertyneistä mediaosumista 43% julkaistiin TOP 10 lehdissä, 15% ammatti- ja aikakauslehdissä, 11% muissa valtakunnallisissa ja maakunnallisissa lehdissä sekä ilmaisjakelulehdissä, 10% verkkojulkaisuissa, 4% paikallislehdissä ja 3% aluelehdissä. 2% julkaistuista mediaosumista oli julkaistu uutistoimistojen puolesta.

Vuosi 2002, mediaosumia 299 kpl

Seurannan aikana eniten kriittisiä kirjoituksia julkaistiin vuonna 2002 (10% vuoden kirjoituksista). Kyseisenä vuonna julkaistiin kokonaisuudessaan myös eniten juttuja ohjelmasta.

Vuoden aikana julkaistuista jutuista 11% oli positiivisia, neutraaleja 75% ja omia vastineita 4%.

Vuoden eniten uutisoituja aiheita olivat mm. jälkipuinti edellisestä raportoinnista, älyrenkaiden kehittäminen, WLAN -verkon rakentaminen Hämeenkadulle, eTampereen tapahtumat, eGlobal-konferenssi, ICT-barometrin tulokset sekä uudet eKiihdyttämö-yritykset. Kriittisin kirjoittelu koski ICT-barometrin tulosta ja ohjelman raportointia. Ohjelmalta vaadittiin enemmän konkretiaa ja yritys yhteistyötä.

Vuoden aikana kertyneistä mediaosumista 71% oli julkaistu TOP10 -lehdissä. Verkkolehdistä osumia oli vuoden aikana 14% ja aikakaus- ja ammattilehdissä 13%. 2% osumista oli uutistoimistojen julkaisemia.

Vuosi 2003, mediaosumia 292

Vuoden aikana julkaistuista artikkeleista oli positiivisia 19%, kriittisiä 3% (vähiten koko seurannan aikana) ja neutraaleja 67%. Omia vastineita oli enemmän kuin aiemmin, 10% jutuista.

Uutisoituja aiheita olivat mm. eTampere-kortin julkaiseminen, korttipilotin alkaminen ja sen eri sovellukset, MindTrek -viikon tapahtumat sekä ohjelman raportointi. Myös Bionext-ohjelman lanseerauksen yhteydessä kirjoitettiin eTampereesta. Jarmo Vitelin puheista Porissa pidetyssä eTrain 2003 -konferenssissa ja Rovaniemen seminaarissa nostettiin kymmeniä juttuja valtakunnan lehtiin "Tampereesta johtava tietoyhteiskunnan tutkija" ja "Edessä perusinfran talkoot" -otsikoilla.

Mediaosumista 46% oli julkaistu TOP10 -lehdissä. Verkkolehdisten osuus kasvoi jälleen, nyt 16%. Aikakauslehdet saivat 14% ja TV 1% osuuden osumista.

Vuosi 2004, mediaosumia 180

Vuoden 2004 aikana ohjelmasta on julkaistu eniten omia vastineita (17%) koko seuranta-ajalla. Tämä johtui lisääntyneestä omasta tapahtumailmoittelusta Nettikinkereiden osalta. Positiivista ilmapiiriä mediassa oli vuoden jutuista 16%:ssa, neutraaleja tekstejä oli 72% ja kriittisiä näkökantoja kirjoitettiin 5%:ssa jutuista.

Vuoden aikana kirjoitettiin mm. Tietoyhteiskuntapalvelujen läpimurrosta, eYrityspalvelusta, naisista tekniikan alalla sekä tyttöjen kouluttamisesta tekniikan pariin. Tampere Crossing -tapahtuma ja Baltia -yhteistyö oli näkyvillä läpi vuoden. Yleisönosastolla kaivattiin eTampereetta näkyvämmäksi kansalaisille. Hiirellä pankkiin -kampanja sai paljon huomiota ja myös digi-tv pääsi otsikoihin entistä näkyvämmiin. eTampereen palkitseminen ja uusi Netti-Nysse puhutti lehdistössä loppuvuonna.

Vuoden 2004 jutuista 35% julkaistiin TOP 10 -lehdissä. Sanomalehdissä jutuista oli 58%, aikakauslehdissä 24% ja verkkolehdistä 16%. TV ja uutistoimistot olivat edustettuina 1% osuuksilla kumpikin.

Vuosi 2005, mediaosumia 133

Vuoden 2005 alkupuolella oli eniten positiivisia (29%) kirjoituksia verrattuna kaikkien vuosien lukuihin. Suhde muuttui kuitenkin loppuvuotta ja ohjelman lopetusta kohden ollen lopulta 23% koko vuoden kirjoituksista. Vuoden aikana 57% kirjoituksista oli neutraaleja ja 10% kriittisiä. Omia vastineita kirjoitettiin myös 10% edestä.

Vuoden 2005 eTampere-aiheita mediassa ovat olleet Tampereen uudet pilottihankkeet, senioreiden tietotekniikkakoulutus, uusi kehittämisohjelma Luova Tampere sekä kulttuuripääkaupunki -haku. Myös Millennium -teknologiapalkinnon tunnustus Netti-Nysselle ja Tim Bernes-Leen vierailu löytyi useista osumista. Loppuvuodesta useissa eri julkaisuissa nousi esiin ohjelman lopetus ja sen saavutukset.

Yleistä

Kokonaisuudessaan Tampere-ohjelmasta julkaistuista artikkeleista on tämän määrittelyn mukaan 70% ollut neutraaleja, 16% positiivisia, 7% kriittisiä ja 7% omia vastineita.

Yleisesti voidaan myös todeta, että julkaistujen artikkeleiden määrässä on joka vuosi pienet piikit huhti-toukokuussa sekä elo-syyskuussa. Lisäksi vuoden 2003 tammikuu oli runsas osumiltaan eTampere-kortin sekä raportoinnin vuoksi. Näinä ajankohtina on selkeästi tuotu esiin ohjelmaan liittyviä julkistuksia ja raportoinnin tietoja.

Yleisönosastokirjoitukset ovat pääosin olleet kriittisiä. Kaikkiin kirjoituksiin ei ole ohjelman puolelta kirjoitettu vastinetta. Pääosin kritiikki on koskenut ohjelman kustannuksia ja sitä, että kansalaisille ei ole tarpeeksi näkyviä palveluita. Kriittiset kirjoitukset ovat vähentyneet alkuvuosien jälkeen. Huomattavan usein yleisönosastossa olleet kirjoitukset pohjautuivat kirjoittajan omiin mielikuviin ja asiayhteydet sekä faktat sekoittuivat väärin asiatekijöihin.

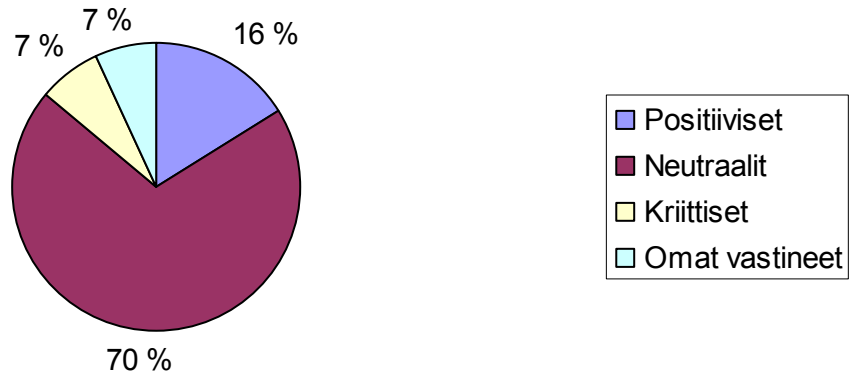
Yleisesti kritiikki ohjelmaa kohtaan on käsitellyt tavoitteiden suuruutta sekä epäilystä ohjelman kustannuksista kaupunkilaisille. Suuret odotukset nopeasta etenemisestä ovat myös purkautuneet lähes turhautuneina ja pettyneinä kirjoituksina siitä, että ohjelma ei etene ja konkreettisia palveluita ei ole tarpeeksi. Yritysten mukanaolon ja niille suunnattujen palveluiden vähyyden ohjelmassa ovat myös olleet suurimpina yksittäisinä aihealueina kriittiseen kirjoittamiseen.

Positiivisimpia kirjoituksia ovat herättäneet Netti-Nysse ja sen toiminta sekä kansalaisten kouluttamiseen ja turvallisuuden parantamiseen liittyneet hankkeet. Myös uudet tekniset innovaatiot ja tulevaisuuden paremmat terveydenhoidon palvelut uutisoitiin positiivisesti.

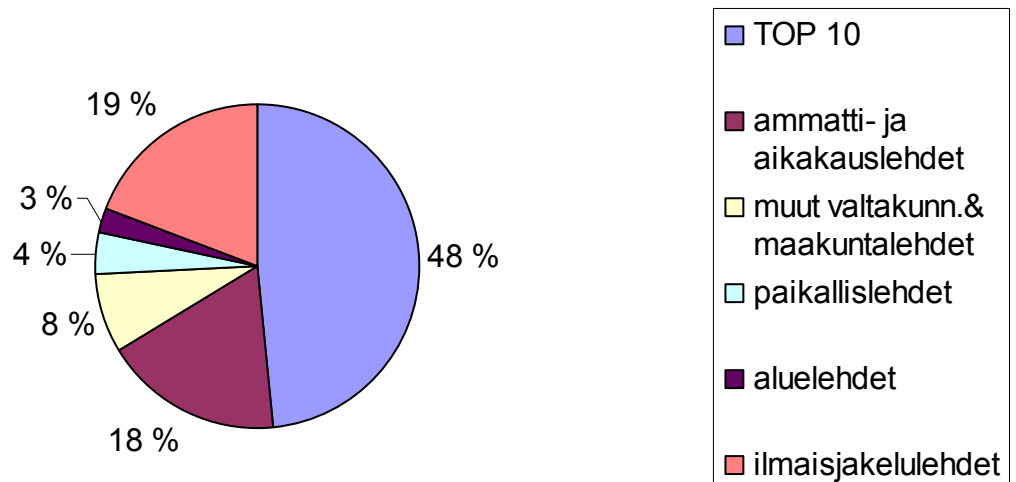
Ulkopaikkakuntalaiset lehdet ovat suhtautuneet selkeästi positiivisemmin ja kannustavammin ohjelmaan kuin paikalliset lehdet. Aikakauslehdissä julkaistut artikkelit olivat myös pääosin positiivisia ja asettivat eTampereen malliesimerkiksi tietoyhteiskuntakehityksessä.

Vuoden 2005 aikana useissa Luovaa Tamperetta ja kulttuuripääkaupunki -hakemusta koskevissa kirjoituksissa kerrattiin myös eTampereen asioita ja kulkua vuosien varrelta. eTampereen pärjäämistä kuvattiin paljon positiivisemmin kuin esimerkiksi alkuvuosina 2002 ja 2003.

Medianäkyvyyden jakautuminen 2001- 2005

Medianäkyvyyden jakautuminen lehtiryhmittäin 2001 - 2005

Mediaosumien määrä

